AZ EURÓPAI PARLAMENT (EU) 2020/1839 ÁLLÁSFOGLALÁSA

(2020. május 14.)

a második üzemanyagcella- és hidrogéntechnológiai közös vállalkozás 2018. évi pénzügyi évre vonatkozó költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítésről szóló határozat szerves részét képező megjegyzésekkel

AZ EURÓPAI PARLAMENT,

— tekintettel a második üzemanyagcella- és hidrogéntechnológiai közös vállalkozás 2018. évi pénzügyi évre vonatkozó költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítésről szóló határozatára,

— tekintettel eljárási szabályzata 100. cikkére és V. mellékletére,

— tekintettel a Költségvetési Ellenőrző Bizottság jelentésére (A9-0030/2020),

A. mivel az Üzemanyagcella- és Hidrogéntechnológiai Közös Vállalkozást (FCH) 2008 májusában hozta létre az 521/2008/EK tanácsi rendelet ([1]) a köz- és magánszféra közötti partnerségként a 2017. december 31-ével lezáruló időszakra, hogy a piaci alkalmazások fejlesztésére összpontosítson, és ezáltal elősegítse az üzemanyagcella- és hidrogéntechnológia mielőbbi bevezetésére tett további ipari erőfeszítéseket; mivel az 521/2008/EK rendeletet az 559/2014/EU tanácsi rendelet ([2]) hatályon kívül helyezte;

B. mivel az 559/2014/EU rendelet 2014 májusában létrehozta a második üzemanyagcella- és hidrogéntechnológiai közös vállalkozást (FCH2), amely átveszi az FCH helyét a 2024. december 31-ig tartó időszakra;

C. mivel az FCH tagjai a Bizottság által képviselt Európai Unió, az Európai Üzemanyagcella- és Hidrogéntechnológiával Foglalkozó Közös Technológiai Kezdeményezés Ipari Csoport és az N.ERGHY Kutatási Csoport;

D. mivel az FCH2 tagjai a Bizottság által képviselt Európai Unió, a New Energy World Industry Grouping AISBL ipari csoport (a továbbiakban: az ipari csoport), melyet 2016-ban átneveztek Hydrogen Europe-ra és a New European Research Grouping on Fuel Cells and Hydrogen AISBL kutatási csoport (a továbbiakban: a kutatási csoport);

E. mivel az Európai Unió az első szakaszban legfeljebb 470 000 000 EUR-val járul hozzá a hetedik keretprogramból az FCH2 tevékenységeinek végrehajtásához; mivel a többi tagnak legalább az uniós hozzájárulással egyenlő mértékű hozzájárulást kell biztosítania;

Költségvetés és pénzgazdálkodás

1. megállapítja, hogy a Számvevőszék által az FCH2 2018. évi éves beszámolójáról készített jelentés (a továbbiakban: a számvevőszéki jelentés) szerint az éves beszámoló minden lényeges szempontból hűen és az FCH2 pénzügyi szabályzatának, valamint a Bizottság számvitelért felelős tisztviselője által elfogadott számviteli szabályoknak megfelelően tükrözi az FCH2 2018. december 31-i pénzügyi helyzetét, a tárgyévi gazdasági események eredményét, a pénzforgalmat és a nettó eszközállomány változásait; megállapítja továbbá, hogy az FCH2 számviteli szabályai a közszféra nemzetközileg elfogadott számviteli standardjain alapulnak;

2. megjegyzi, hogy az FCH2 2018. évi pénzügyi évre vonatkozó végleges költségvetése 85 504 157 EUR kötelezettségvállalási előirányzatot és 126 526 307 EUR kifizetési előirányzatot tartalmazott;

3. megjegyzi, hogy a teljes 2018. évi költségvetés végrehajtási aránya a kötelezettségvállalási előirányzatok tekintetében 93%-os, a kifizetési előirányzatok tekintetében pedig 83%-os volt;

([1]) A Tanács 521/2008/EK rendelete (2008. május 30.) az üzemanyagcella- és hidrogéntechnológiai közös vállalkozás létrehozásáról (HL L 153., 2008.6.12., 1. o.).

([2]) A Tanács 559/2014/EU rendelete (2014. május 6.) a második üzemanyagcella- és hidrogéntechnológiai közös vállalkozás létrehozásáról (HL L 169., 2014.6.7., 108. o.).

A többéves költségvetés végrehajtása a hetedik keretprogram keretében

4. megjegyzi, hogy a hetedik keretprogramból 421 300 000 EUR az uniós hozzájárulás, 19 100 000 EUR természetbeni hozzájárulást is beleértve, továbbá az ipari és a kutatási csoport tagjai 442 500 000 EUR forrást biztosítanak, többek között a hetedik keretprogram FCH2 által finanszírozott projektjeihez biztosított 420 000 000 EUR természetbeni hozzájárulás, valamint az igazgatási költségekhez történő 17 900 000 EUR pénzbeli hozzájárulás révén;

5. ami az FCH2 hetedik keretprogrambeli projektjeire rendelkezésre álló 2018. évi költségvetését illeti, a kifizetési előirányzatok végrehajtási aránya – a hetedik keretprogram folyamatban lévő projektjeire vonatkozó költségigénylések késedelmes benyújtása miatt – 79,6% volt;

A többéves költségvetés végrehajtása a Horizont 2020 keretében

6. megjegyzi, hogy az FCH2-ben a Horizont 2020 keretprogramból az uniós hozzájárulás 318 800 000 EUR, és az ipari és a kutatási csoport tagjai 649 400 000 EUR forrást biztosítanak, többek között a Horizont 2020 keretprogram FCH2 által finanszírozott projektjeihez biztosított 1 800 000 EUR értékű természetbeni hozzájárulás, a közös vállalkozás kiegészítő tevékenységeihez nyújtandó 7 700 000 EUR természetbeni hozzájárulás, valamint az igazgatási költségekhez történő 3 600 000 EUR pénzbeli hozzájárulás révén;

7. megállapítja, hogy az ipari csoport tagjai operatív tevékenységekhez nyújtott természetbeni hozzájárulásainak alacsony szintje annak tudható be, hogy az FCH2 azokat a végső költségigényekkel együtt igazolja; ezért a lekötött természetbeni hozzájárulások többségének igazolására a Horizont 2020 program későbbi szakaszában, a projektek végső kifizetésekor és a pénzügyi kimutatásokról szóló igazolások benyújtásakor kerül sor;

8. megállapítja, hogy a kötelezettségvállalási előirányzatok végrehajtási aránya 95,8%, a kifizetési előirányzatoké pedig 84,4% volt; megállapítja, hogy a hetedik keretprogram esetében 2018 végéig az időközi és elsősorban végleges időszaki jelentések alapján 29 kifizetésre került sor, összesen 21 400 000 EUR értékben; megállapítja, hogy a költségvetés végrehajtási aránya (a kifizetési előirányzatok tekintetében) 79,6% volt (szemben a 2017. évi 73,8%-kal);

9. megjegyzi, hogy a Horizont 2020 esetében a kifizetési előirányzatok tekintetében 19 előfinanszírozási kifizetésre került sor a 2017-es és 2018-as pályázati felhívás projektjeivel kapcsolatban, 11 kifizetésre tanulmányokkal és 2-re a közös kutatóközponttal kapcsolatban; megjegyzi továbbá, hogy a költségvetés végrehajtási aránya (a kifizetések tekintetében) 83,4%-os szintet ért el (szemben a 2017. évi 93,3%-kal); megjegyzi, hogy a kötelezettségvállalási előirányzatok tekintetében a költségvetés végrehajtási aránya 95,8%-os volt (szemben a 2017. évi 98,3%-kal), ami a pályázati felhívás eredményének tudható be (egy témát nem fedtek le), valamint annak, hogy késedelmeket szenvedett a közbeszerzés tervezése;

10. megállapítja, hogy az FCH2 cselekvési tervet készített, amelyet az FCH2 igazgatótanácsa 2018 márciusában jóváhagyott, és amely számos, az FCH2 által végrehajtandó intézkedést tartalmaz, amelyekre vonatkozóan már több tevékenységet kezdeményeztek; megjegyzi, hogy e tevékenységek többségét 2018-ban és 2019-ben kell végrehajtani, néhányat pedig a következő programozási időszak kapcsán mérlegelnek majd;

Teljesítmény

11. tudomásul veszi, hogy az FCH2 többféle intézkedést is alkalmaz fő teljesítménymutatóként a – például a megújuló energiaforrásokkal, a végfelhasználói energiahatékonysággal, az intelligens hálózatokkal és az energiatárolással kapcsolatos – tevékenységei által nyújtott hozzáadott érték értékelésére; megjegyzi, hogy az FCH2 emellett egyéb intézkedéseket is alkalmaz, például demonstrációs projekteket szervez az uniós forrásokból részesülő tagállamokban és régiókban; tudomásul veszi az utóbbi években bekövetkezett jelentős technológiai fejlődés és a megjelenő új alkalmazások miatt az FCH2 által 2018-ban jóváhagyott fő teljesítménymutatók felülvizsgálatát;

12. megjegyzi, hogy az irányítási költségek aránya (igazgatási és működési költségvetés) továbbra is 5% alatt van, ami az FCH2 meglehetősen egyszerű és hatékony szervezeti felépítésére utal;

13. megjegyzi, hogy 2018-ban a tőkeáttételi hatás a 0,56-os előiráshoz képest 1,36-os értéket ért el; megjegyzi továbbá, hogy az összes magánpartner által a projektekhez nyújtott természetbeni hozzájárulásokat is beszámolva a tőkeáttétel elérte az 1,96-ot;

14. üdvözli, hogy minden ajánlattételi felhívást a vonatkozó munkatervek alapján tettek közzé és zártak le, valamint hogy a 2018. évi éves munkaprogramjában 20 témakör szerepelt;

15. megjegyzi, hogy 2018 végén az FCH2 10 tagállamból 27 alkalmazottat foglalkoztatott, és örömmel veszi tudomásul, hogy a nemek közötti egyensúly megvalósul a személyzet körében (51% férfi és 49% nő); megjegyzi továbbá, hogy 2018-ban a Horizont 2020 projektekben részt vevő nők aránya 31% volt, a programkoordinátorok 26%-a, az FCH2 tagállami képviselői csoport tagjainak 22%-a és a tudományos bizottság tagjainak 33%-a volt nő;

16. megjegyzi, hogy a hatékony kommunikáció a sikeres uniós finanszírozású projektek alapvető eleme; fontosnak tartja az FCH2 által elért eredmények láthatóságának növelését és az ezek hozzáadott értékére vonatkozó információk terjesztését; felhívja az FCH2-t, hogy kutatási eredményeinek a nyilvánosság körében történő – például a közösségi médián vagy más médiaorgánumokon keresztüli – terjesztésével folytasson proaktív kommunikációs politikát annak érdekében, hogy ily módon felhívja a nyilvánosság figyelmét az uniós támogatás hatására, különös tekintettel a piaci elterjedésre;

17. megjegyzi, hogy ami a közlekedést illeti, az FCH2 több mint 1 900 könnyű tehergépjárművel kapcsolatos demonstrációs tevékenységet támogatott, amelyek közül több mint 630-at már 2018-ban üzembe állítottak; megjegyzi továbbá, hogy az FCH2 45 buszt mutatott be 2018-ban az Unió 10 városában; megelégedéssel nyugtázza, hogy az üzemanyagcellás elektromos buszok bevezetése az FCH2-projektek során elért jelentős fejlődéssel világszinten is a legkorszerűbbnek tekinthető;

Belső ellenőrzés

18. megállapítja, hogy 2018-ban az FCH2 véglegesítette az összes olyan cselekvési terv végrehajtását, amelyek azon ajánlások végrehajtását célozták, amelyeket a Belső Ellenőrzési Szolgálat által 2016-ban, a teljesítménymenedzsmentre vonatkozóan végrehajtott ellenőrzések során fogalmaztak meg, ideértve a többéves munkaprogram, valamint a stratégiai és operatív célok felülvizsgálatára vonatkozó ajánlást; megjegyzi, hogy 2018 januárjában az FCH2 cselekvési tervet nyújtott be az Belső Ellenőrzési Szolgálatnak a Közös Támogatási Központtal (CSC) való koordinációra, valamint a CSC-eszközök és -szolgáltatások végrehajtására vonatkozóan a Belső Ellenőrzési Szolgálat által felvetett három ajánlással kapcsolatban; megjegyzi, hogy e cselekvési terv részeként az FCH2 megtartotta az első munkaértekezletét a CSC-vel; üdvözli, hogy az FCH2 2018 decemberében benyújtotta a Belső Ellenőrzési Szolgálatnak a 2017. évi ellenőrzési jelentés ajánlásaival foglalkozó valamennyi cselekvési tervet, azok felülvizsgálata céljából; megelégedéssel veszi tudomásul továbbá, hogy 2019-ben a Belső Ellenőrzési Szolgálat levelet küldött az igazgatótanácsnak, amelyben megerősítette, hogy valamennyi ajánlást és cselekvési tervet sikeresen végrehajtották;

19. megjegyzi, hogy a hetedik keretprogram esetében az utólagos ellenőrzési erőfeszítéseket 141 ellenőrzés elindításával hajtották végre, amelyek közül 132-t lezártak, a többit pedig 2019 első negyedévében készülnek lezárni, ami a validált költségigénylések értékének 23%-át kitevő kumulatív ellenőrzési lefedettséget jelent; megállapítja, hogy a fennmaradó hibaarány 2% alatt volt; megállapítja, hogy 2018-ban 14 új ellenőrzést indítottak a Horizont 2020 tekintetében;

20. megjegyzi, hogy a Bizottságnak az FCH 2008 és 2016 közötti időszakra vonatkozó záróértékelése, valamint a Horizont 2020 keretében működő FCH2 2014 és 2016 közötti időszakot lefedő félidős értékelése megtörtént, az igazgatótanács 2018 márciusában elfogadta a cselekvési tervet, amelynek keretében már több intézkedést is kezdeményeztek azzal a reménnyel, hogy a program nagy részét 2018 és 2019 között lezárják, ugyanakkor figyelembe véve, hogy a tervek szerint néhány intézkedést a következő programozási időszak során hajtanak végre;

Belső kontrollok

21. üdvözli, hogy az FCH2 pénzügyi és operatív dokumentációs áttekintésen alapuló előzetes kontrolleljárásokat, a hetedik keretprogram időközi és záró kifizetéseinek, valamint a Horizont 2020 projekt kifizetési kérelmeinek kedvezményezettjeinél utólagos ellenőrzéseket vezetett be, míg a Bizottság az utólagos ellenőrzésekért felel; üdvözli, hogy 2018 végén az utólagos ellenőrzések fennmaradó hibaaránya a hetedik keretprogram vonatkozásában 1,10%, a Horizont 2020 vonatkozásában pedig 0,46% volt, ami a Számvevőszék szerint nem éri el a lényegességi küszöböt;

22. tudomásul veszi, hogy 2017-ben az FHC2 – a Bizottság Kutatási és Innovációs Főigazgatóságának Közös Ellenőrzési Szolgálatával (CAS) közösen – első alkalommal megkezdte egy, a Horizont 2020 program időközi kifizetési kérelmeiből álló véletlenszerű kockázatalapú minta utólagos ellenőrzését; megjegyzi, hogy az FCH2 pénzügyi és operatív dokumentációk áttekintésén alapuló előzetes kontrolleljárásokat vezetett be; megállapítja, hogy a hetedik keretprogram időközi és záró kifizetései kapcsán az FCH2 utólagos ellenőrzéseket végez a kedvezményezetteknél, míg a Horizont 2020 projektek költségnyilatkozatait illetően a CAS felelős az utólagos ellenőrzésekért; aggodalommal állapítja meg azonban, hogy 2018 végéig két, 2017-ben indított ellenőrzés nincs lezárva, és az FCH2 a kedvezményezettekkel jelenleg is folyó megbeszélések miatt nem fejezte be ezeket az ellenőrzéseket, amelyek a különböző érdekelt felek közötti koherens ellenőrzési eredmények biztosítása érdekében szintén szükségessé tették a Kutatási és Innovációs Főigazgatóság más szolgálataival való koordinációt;

23. kéri a Számvevőszéket, hogy értékelje a természetbeni hozzájárulások kiszámítására és értékelésére szolgáló módszertan megalapozottságát és megbízhatóságát, valamint a természetbeni hozzájárulásokra vonatkozó eljárás végrehajtására vonatkozó iránymutatás kialakítását és megbízhatóságát annak érdekében, hogy segítse a természetbeni hozzájárulások tervezési, jelentéstételi és tanúsítási folyamatát.